

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 25. Октобра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

БЕОГРАЂАНИМА!

Још се није навршила година дана од како је ваше повеће поново подигло већину садашњег општинског представништва на управу српске престонице, а она је већ принуђена да се овим путем обрати опет вама, у нади, да ће из ваше моралне потпоре допринети сву ону снагу, која му је данас потребна.

Озбиљни су послови, који су пали у део за свршавање садашњим вашим представницима; нису повољне прилике, у којима они морају радити; критички су дани настали опасношћу од колерне епидемије.

Радови, чије је извршење узалуд жељено десетинама година, у чију се корист безуспешно дизаху гласови по некога вашег ранијег представника, почињу се срећно извршавати, али су баш сада већином у јеку извођења. Вањи изабраници не штеде ни труда ни времена: да исправе зле трагове, што су за собом оставили немар и незнање већине њихових претходника; да својом штедњом накнаде грађанима оно, што су им упропастили неки ранији општински органи; да усталаштвом оснаже многе запуштене изворе општинске благајнице; да мудрим руковањем општинских средстава и прихода паралишу за општинске послове рђав утицај неповољних финансијских прилика у земљи и земаљског кредита на страни, чувајући се при закључивању одобреног зајма сваке пренагљености, која би била од штете по општину. Дужност поверену уставом и законима, да буде самоуправни браник народних слобода, представништво је ваше достојанствено вршило. Мере предузете пред опасношћу колерне заразе својим досадашњим резултатом светлају образ целој престоници према многим напреднијим варошима поред свих незгодних здравствених прилика, које су дотле, а одавна, владале у месту.

Баш ово последње старање преставничко наишло је прво код полициске власти на сметње, које се другим низом до данас настављају:

1) По предлогу шефа лекара општинских с погледом на то, што се обичне рђаве последице једења бостана ове године увећавају таком количином довоза „каква се не памти“ и тим што у вароши владају у велико грознице, катарии прева и желуца, а „нарочито с тога што се колера све више приближује Београду“, општински суд 12. Авг. о. г. забранио је довоз и продају бостана по вароши. Потребу оваке наредбе доказала је и управа вароши Београда, која је дан пре тога забранила јести диње и лубенице, допуштајући довоз тим, што је после, 15. истог месеца, тражила од општинског суда, да овај своју наредбу задржи привремено од извршења. То је било не само примљено од суда, него и потпуно извршено сутра пак 16. истог мда у јутру. Поред свега овога управа је 20. истог мда казнила председника општине за неизвршење наредбе са 200 динара! Доцније је Државни Савет као надлежна власт поништио ову управину пресуду на закону не основану.

2.) Свима су познате опасности, које су летошњих врућина прегиле здрављу због нагомиланог ђубрета по приватним и јавним локалима, које тадашњи концесионари за изношење ђубрета нису уклањали из вароши. Небројене тужбе из свих редова грађан-

ства од новоселских цигана до најугледнијих грађана, тражаху помоћ од општинске управе. Ова је најпре сва средства, која јој је уговор давао испрнела (казнивши чак 9 пута концесионара), али залуд: невоља је непрестано трајала. Напослетку општина одлучије, да у овакој прилици прегори приходе, које јој закуп концесије доноси и да се у очи опасности од колере отвори поље слободной утакмици и према томе раскине уговор с концесионарима. Последице се тога одмах опажају по чистоти целе вароши, али полициска власт од једном ненадлежно и без законског основа наређује општинском суду, да обустави све своје наредбе и да све врати како је дотле било! То јој је решење поништено Државним Саветом, али је она, ма и привремено, омела рад општински око спаса Београда од заразе.

3.) Како је општинска управа у даљем свом старању о предупређењу заразе и предузимању мера да се, ако дође дочека спремно тај немили непријатељ, спремила б раку за болеснике и карантин за путнике, замолила је управу вароши да поћни стражари, које општина плаћа 90 000 динара годишње, припазе и чувају ноћну бараку и карантин, као што раде с осталим Београдом, Управа вароши пак не даје ту дужну услугу и службу општини и вашем здрављу.

4.) Многобројне друге ситније сметње и прекори полициски општинској власти имају своја обележја у замерци „што бара (Венеција) није још одећена на свима местима и у паредби, доцније опозваној, да се мангуни — пси премлађују по вароши „буцама“.

5.) Сличним начинима схватала је управа вароши Београда своју дужност надзора над београдском општином тим, што је огроман број наредба упућивала с роком за одговор већином од 24. сата, па и од пола дана, тако, да је велики део рада општинских власти некорично утрошен на дугачку преписку од гомиле дебелих свежања, који сведоче, какве је зачкољице управна власт полициска потрзала према суду општине вароши Београда.

6.) Према члану 74. закона о општинама, у коме нема ни помена о каквом праву надзорне власти, управа вароши Београда проналази, да неки часници и одборници ваше општине нису платили порезу, и да су тим тобож изгубили право да и даље остају у повереној им дужности, те је управа вароши Београда шта више покушала да поменути госпону сама разреши, а спор о томе није ни до данас завршен, већ је цела ствар по жалби одборовај пред Државним Саветом. Ну, Управа вароши Београда није на томе стала, нити сачекала одлуку Саветску, него је председника општине казнила са 300 динара, што није одмах извршио њену наредбу.

7.) Како Управа вароши Београда схвата самоуправно начело освештано уставом и земаљским законима, види се по томе, што она не само позорнике општинске, него и трошаринске стражаре и пожарнике сматра као „пандуре“, па наређује да се сви они упуте у команду жандармериску. И то је питање повољно свршено по општинске интересе одлуком Државног Савета, којом се поништава решење управе вароши Београда.

8.) Горњи захтев Управе вароши Београда, колико је по

себи неупутан, толико показује колико је надзорна власт водила рачуна о материјалним интересима општине и грађанства, кад је између осталог тражила и трошарин. стражаре, да назе над санитар. полицијом и безбедности у вароши. Закон о општинској трошарини за унапређење и уређење Београда поверио је богате изворе финансиских прихода трошаринској управи и њеним органима, како би се тиме довела Краљевска Престоница до оне културне висине која јој доликује. Преко тога закона, преко тих светих задатака прелази Управа вароши Београда са оним својим захтевом. И у колико грађанство својим големим жртвама, а ваши преставници својим усталаштвом раде да обезбеде све користи од добивених закона, тај рад не наилази на потпору већ на сметње полицијске и истражне власти.

9) Добошарина, пијачне таксе стари су и законити приходи општински, па је Управа вароши Београда, покушала да и њих одузме од општине, али су и та питања надлежно расправљена и ти приходи очувани Београду.

10.) Криумчарски покушаји, да се на рачун интереса општинских и грађанских изиграва трошаринска установа, морали су бити сузбијени свим силама општинских власти. То сузбијање захтевали су и вапаји поштених трговаца Београдских, који не могу да опстану пред конкуренцијом оних људи, који раде с криумчареним еспапом, те су ваши представници били позвани дужношћу, да обезбеде хлебац који ви часно и мучно зарађујете. У том старању дочекали су вршиоци својих дужности догађај дотле нечувен у летописима политичког живота наше вароши, поносне престонице наше младе Краљевине. 15. ов. месеца председник и два члана нашег суда стављени су били у притвор по решењу истражног судије за варош Београд, што су сузбијајући криумчарење тобож злоупотребили своју власт и то према странцу и човеку без поштеног занимања. Ово је први и јединствен случај да државна власт поступи овако према преставништву општинском у Београду; догодило се оно, што се

није никад збило за време старог Устава и закона, који су остављали слободу грађанску на милост и немилост државним властима. Али сада већ, захваљујући правди и судовима, општински се часници налазе у слободи.

11.) И док се представници ваши, који су одликовани поверењем од преко хиљаду гласача који савесно врше своју службу према држави и отаџбини, док се они затварају као злочинци, што су применили закон на једном криумчару, дотле се не нађе ни казне ни суда оној руци, која се подиже на једног општинског извршиоца, ни онима, који дигоше руке на секретара и друге општинске чиновнике и органе, нити ишта би онима грађанима, који на јавном збору сазваном за већање о интересима општинским насрнуше на ваше избранике, одборнике.

Све ове догађаје представништво је општинско дочекало са законом у руци, свесно својих права и дужности. Излазећи пред Београђане оно до сад има да покаже као резултате свога рада доведену вољу у вароч и у велико разведену по кућама, отворене две трамвајске линије, уређен и улепшан Калимегдан, постављене модерне тротоаре, подигнута угледну школску зграду на Дорћолу, многобројне нивелисане, регулисане и калдрисане улице. Оно може очекивати ваш суд о оваком раду.

Захваљујући вам на драгоценим знацима љубави, коју сте до сад осведочили према вашим представницима, они ће и даље по-светити све своје бриге интересима наше општине. Чувајући будно самоуправне слободе и права, која су Уставом и законима зајемчена општинама; бдијући над здрављем, интересима и чашћу грађанства, преставници ће се старати, да одрже углед Београду на оној висини, која доликује престоници Србије и културном средишту Српства. Док их буде држало ваше поверење, они ће истрајати на часном месту, које сте им поверили, па ма какве им се неприлике стварале. То је дужност нашег самоуправног преставништва према вама, према Србији, према њеној и наредној мисли.

Од одбора општине вар. Београда 22. Октобра 1892. год. АБр. 10846.

ОБЗНАНА

Да би се сопственици кућа могли погађати са инсталатерима за инсталисање водовода по кућама као и да би се Управи Водовода уштедео преглед предрачуна, Управа Водовода израдила је ниже изложени ценовник за најпотребније радове при инсталисању. Према томе, неће бити потребно, да се Управи Водовода подноси предрачун на преглед, већ само планови за инсталисање. Међутим Управа Водовода, на нарочиту жељу сопственика кућа, примаће и вршиће бесплатно преглед предрачуна, као што је готова и свака друга обавештења грађанству давати.

ЦЕНОВНИК

за радове при инсталисању водовода у кућама заједно са материјалом.

1., Један метар тешке цинковане цеви од кованог гвожђа, набавити, положити и где је потребно са вукама за зидове утврдити или до 0.30^m у земљу (подруму) укопати и затрпати, заједно са потребним деловима, као што су лукови, наглавци (муфови), укреници, делови и други:

За цеви, грла од 13 ^{mm} = 1 ¹ / ₂ ц.	дин. 2.70
" " 20 " = 3 ¹ / ₄ ц.	" 3.20
" " 26 " = 1 ц.	" 4.20
" " 33 " = 1 ¹ / ₄ ц.	" 5.55
" " 39 " = 1 ¹ / ₂ ц.	" 6.60
" " 45 " = 1 ³ / ₄ ц.	" 7.80
" " 52 " = 2 ц.	" 8.90

2., Ако се полажу у земљу ван зграде у дубини од 1^m испод површине, онда за копање потребног рова са затрпавањем и изношењем преосталог материјала од 1^m дужине дин. 1.50.

3., За сваки 10^{cm} дубљег копања од 1^m дубине, додаје се цени под 2., још на сваки метар дужине по дин. 0.15.

4., За калдрисање обичне калдрме у песку или цигљаног патоса, 1^m² дин. 0.80.

5., Главну славину за затварање и испражњавање целог водовода у кући, набавити и наместити измеђ гвоздених цеви (без заљемљивања).

комад за грло од 20 ^{mm} = 3 ¹ / ₄ ц.	дин. 7.00
" " 26 " = 1 ц.	" 10.00
" " 33 " = 1 ¹ / ₄ ц.	" 17.00
" " 39 " = 1 ¹ / ₂ ц.	" 25.00
" " 52 " = 2 ц.	" 34.00

6. Спојну славину (Durchlassventil, Durchlaufhahn) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви.

комад за грло од 13 ^{mm} = 1 ¹ / ₂ ц.	дин. 7.00
" " 20 " = 3 ¹ / ₄ ц.	" 10.00
" " 26 " = 1 ц.	" 13.50

7. Месингане плоче за дуварове (Wandscheiben) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви, према величини и простијој или лепшој мустри:

комад за грло од 13 ^{mm} = 1 ¹ / ₂ ц.	дин. 1.— до 3.—
" " 20 " = 3 ¹ / ₄ ц.	" 2.— до 4.—
" " 26 " = 1 ц.	" 2.50 до 5.—

8., Славину обичну за точење воде (Zapfventil), набавити и наместити;

комад за грло од 13 ^{mm} = 1 ¹ / ₂ ц.	дин. 6.00
" " 20 " = 3 ¹ / ₄ ц.	" 8.00
" " 26 " = 1 ц.	" 10.00

9., За пробијање (бушење) зидова до 0.60^m дебљине и зазиђивање тих рупа, са радом и материјалом од једне рупе по др. 2.50. Ако је зид дељи од 60^{cm}, онда ће се за сваки 10^{cm} веће дебљине плаћати још по дин. 0.40

1. Примедба: Ако се цеви полажу у канале у зиду (versenkt in Mauerkanäle.) или испод патоса од дрвета, цемента — бетона — по засебној погодби; исто тако и за финије замазивање зидова, за молерске, фарбарске тапетарске и декораторске радове.

2. Примедба: Ако се земља не може мах до копаног рова сместити, или се копање мора вршити у камену или у води по засебној погодби.

3. Примедба: Све се цене разуму са радом и материјалом, као и са свима споредним пословима, потребним за инсталисање.

Објављујући ценовник, управа водовода чини пажљивим оне, који се буду погађали са појединим инсталатерима, да су цене у ниже изложеном ценовнику највеће (најскупље) које инсталатери могу тражити за радове у ценовнику побројане, дакле да инсталатери могу и треба од тих цена изве-

стаи проценат да попусте. Инсталатери немају права да од сопственика кућа траже нарочиту наплату за друге споредне послове, који при исталисању долазе, као израду нацрта или плана за исталисање, грађења предрачуна, вршење пробе и т. д. јер су сви ти споредни послови урачунати у ценама за побројане радове у ценовнику.

Исто тако, управа водовода понова чини пажљивим сопственике кућа, да погодбу закључују писмено (у виду рачуна) и то тако, да инсталатер јемчи бар годину дана за доброту израде и материјала.

Бр. 2470.

22, Септембра 1892.

Београд.

Управа водовода.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

У интересу здравља овдашњег грађанства, а по предлогу општинског санитета забрањено је захватање воде са Саве и Дунава, и зато су отворене на више места привремене чесме — хидранти — на којима ће моћи грађанство узимати воду у ниже означено време.

По све дневно од 7 сати изјутра до подне и од 1¹/₂ до 6 сати у вече отвориће се хидранти за издавање воде на овим местима:

- 1.) На углу Дворске и Маркове пијаци,
- 2.) На углу Миланове улице и Обилићевог Венца (Позоришни трг),
- 3.) На градском пољу код реалке,
- 4.) На шанцу пред Распоповом кућом,
- 5.) На Тобцијској Пијаци код „Бајлона“,
- 6.) На раскршћу улица код „Славије“,
- 7.) На палилулском тргу пред кафаном Шваба,
- 8.) У Душановој улици код Нове Основне школе.

Вода издаваће се грађанима који буду дошли с малим судовима бесплатно, а наплаћиваће се за сваку саку од 150 литара 0.10 динара

Сакадијама прописана је такса за продају те воде у 0.40 дин. за саку од 150 литара.

Од стране суда општине вар. Београда 21. Октобра 1892. год. АБр. 10.793.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У вароши провео се у велико глас да иду неке комисије по кућама и бацају разне конзерве као: парадајз, слатко, дунст, краставце, паприке и остале артикле, које је грађанство за зиму спремило.

Ово је неки пронео лажан глас у злој намери да само узнемири грађанство, јер од стране суда општинског као надлежног не постоји никаква наредба у томе смислу.

Умољава се грађанство, да онога, који би дошао да одузима грађанима горње артикле или и даље распростирао ту неосновану вет, — јави најближој општинској власти (одељку или суду) као надлежној, с којим ће се по закону поступити.

Од стране суда општине вароши Београда 20 Октобра 1892. год. АБр. 10.777

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

78. ВАЖНИ САСТАНАК

14. Октобр 1892. год.

Преседавао председник г. Милов: Р. Маринковић, од одборника били: г. г. Н. Х. Поповић, Ђ. Димитријевић, Р. Драговић, И. Ђорђевић, Свет. Ристић, Коста Петровић, Димитрије Р. Гајић Ф. Васиљевић, Ђорђе Наранчић, С. Азриел, М. Марковић, М. Триковић, Михаило М. Ђорђевић, Коста Д. Главинић, Ђ. С. Новаковић, Ђ. Ж. Нешић, М. Велизарић, Лазар Дашковић, М. М. Борић, Поп Таса Канетан-Спасић и А. Ј. Одавић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 10. октобра 1892. год. и учињене су ове допуне, у одлуци КЊБр. 827, да је г

иста, ми смо видели мало пре, како је он још с крајем августа год. 1453. био изјавио г-ди млетачкој како има намеру да посети Рим и Напуљ. Да ли је отишао, то нам је непознато, али да је од тог времена дошао у тешње везе и с папом и с Алфонсом, за то од год. 1454. имамо доста, аутентичких доказа.

Тако, из једнога писма, које је писано већ с почетком ове године (22. маја), ми видимо, да је краљ Алфонс још на Ускрс био послао Скендербегу неког свог посланика, по имену Палерма, да се договори са Скендербегом о начину утврђења Арбаније. У исто време видимо из њега и то, како је краљ до тог доба (до 22. маја) већ био одлучио и то, да истога Палерма наново пошаље у Арбанију с помоћи од хиљаду двеста пешака и некога госп. Тексеја Lavella с пет стотина коњаника.†)

†) На ипак по неким документима могло би се узети, да Алфонс то неје радио само из пријатељства, што би и иначе било доста невероватно, него из—рачуна. Т. ј. ми мислимо, да је Скендербег њему, у накнаду за слану помоћ, био уступио неке своје земље, међу којима и саму Кроју, и пристао да му буде вазал. То тврдимо на основу том, што у писму једном од 14. авг. стоји изреком овако: „ових дана Ђ. В. Краљ посла Палерма нашега с хиљаду пешака у Арбанију Скендербегу, ради одбране ових земаља, које тамо има Ђ. В. Краљ (che tene li la Maesta del Re) (Макуш., Ист. спом., стр.

К. Д. Главинић давао оставку у име целе водоводне комисије с благодарношћу на досадањем поверењу.

Да одлука КЊБр. 833 треба овако да гласи: да је г. Милан Канетановић известио одбор о несретном догађају на општинској грађевини и да је одбор одлучио, да суд општински изиште извештај од грађевинског одељења о овом догађају и објави га у општ. новинама.

II.

Како у прошлој седници одборској није било довољно одборника за решавање нових ствари, то је председник изнео на поновно решење и одобрење ова одборска решења:

КЊБр. 825 о измени и допуни правила за слободно клање стоке и продају меса у Београду и избор комисије за овај посао;

КЊБр. 830 о узимању још једног рачуно-испитача; и

КЊБр. 831 о одобреном накнадном кредиту за статистичко одељење.

По саслушању овога одбор је одобрио сва ова своја решења из прошле седнице.

III.

Одборник г. Коста Д. Главинић, моли, да председник нареди, да се стенографске белешке пре штампања дају појединим одборницима на поправку.

Председник изјављује, да ће по молби учинити.

IV.

По прочитању молби СБр. 18237, АБр. 10630, и 10729, којим се тражи уверење о сиротном стању, — одбор је изјавио мишљење, да се суд предходно увери о имовном стању молдавца, Неранце Спасојевића, Николе Драговића и Симе Грандића па тек онда да им изда тражено уверење.

V.

Председник износи одбору на решење предлог грађев. одељења, да се за геодетски отсек ангажују два земљомерска помоћника и три момка и да се ово особље заједно са представником тога отсека плаћа из приреза одређеног за експропријацију имања ван реона.

По прочитању тог предлога ГБр. 2273, — одбор је решно, да се за геодетски отсек ангажују два земљомерска помоћника и три момка и да се ова лица заједно са представником пла-

Имајући овако силног савезника и оставши већ дуже време у потпуном миру, Скендербег почне сад помишљати мало и на то, како да прошири своју земљу и изван дотадашњих граница, на шта дапле, због непрестаног ратовања, не беше могао ни помислити. Нарочито му се чинило, да би било веома пробитачно окушати своју снагу с јужне стране, где је био Берат (турски Београд). У осталом та намера као да неје била само његова: свакако ту је било и Алфонсова прста. То се бар јасно види из једнога писма из миланског архива од 14. авг. исте године, где се изреком вели, да се краљ, кад су му јавили за погибију Скендербегову под Бератом — о којој ћемо мало час говорити — веома ожалостио јер се тврдо надао, да ће, ако би освојио тај град, лако заузети и сву ону ве-

149); даје из једнога писма, које ћемо и доцније навести, од 31. окт. 1460. год. у коме изреком стоји: „... solo la cita de Croya, la quale hogie de casa de Aragona et de Soa Maesta...“ (само град Кроја која је данас куће арагонске и Његова Величанства); за тим потпис Скендербега на другом једном писму од 31. окт. исте год. краљу Алфонсу, где ће се рећ „вазал“ (vas salo) тешко моћи објаснити само узудношћу и понизношћу (Макуш., ibid. стр. 117. и 121); па на посла за цело и тиме, што је год. 1463., после смрти Брана-Конта, управитељем Кројиним постао неки Пердучи, који очевидно неје био Арбанасин.

ЂУРАЋ КАСТРИОТИЋ

СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПР

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Тема награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића
Његош.

Али да то уради сам било му је немогуће. Не будући ни богат ни моћан владалац а к томе грдно истрошен и упропашћен већ готово непрестаним десетогодишњим ратовањем, он је морао тражити потпоре у моћнијих и већих суседа. Први су му од ових били Млечићи. Али у њих, као што смо доста пута видели, требало је мало наде подлагати. Они беху трговци, дакле људи којима је новац све, те на част и достојанство не обраћаху много пажње. Стога он сад обрати сав поглед на папу и на краља Алфонса. До-

дају из приреза одобреног за експропријацију имања ван реона.

Избор лица и одређивање плате њихове оставља се председнику општине да изврши.

VI.

Председник износи одбору на решење молбу Ђорђа Јовановића вајара, којом моли, да му се изда из општ. касе хиљаду динара, за покриће трошкова око израде статуе Паучићеве.

По прочитању те молбе АБр. 10638, одбор је одлучио, да господи Милутић Марковић, Ђ. С. Новаковић, Милан Капетановић и Раденко Драговић одборници, проуче ово тражење и поднесу одбору своје мишљење на решење.

VII.

По прочитању молбе Јордана Автоновића и Љубисава Иваничића, ГБр. 418 91. г, којом моле да им се урачуна у одређену количину камена што по уговору имају извадити из Таш Мајдана, и песак, који су из мајдана извадили и на који су аренду општини платили, — одбор је решио, да се ова молба уважи, и по истој поступи.

VIII.

По прочитању молбе Карла Шмита одбор је решио, да се молилац ослободи плаћања аренде на ону количину камена, коју из мајдана није извадио, а коју је по уговору требао да извади, с тим, да се одбија од тражења да не плати аренду на камен извађен а не продат.

IX.

По прочитању молбе Читаонице београдске АБр. 2446 91. г., којом моли да се ослободи плаћања кирије за стан у коме је, — одбор је решио, да се београдска Читаоница ослободи плаћања кирије за стан за 1891. и 92. год. поклањајући јој ту суму као помоћ.

X.

По прочитању протокола лицитације СБр. 18443, држане 13. октобра ов. год. за давање под закуп првог и другог дућана у општ. згради код Саборне цркве, — одбор је решио, да се ова лицитација одбаци и овластиво председника општине, да у споразуму са Дазом Дашковићем одборником ову ствар регулише како за најбоље нађе.

XI.

Председник износи одбору на решење пред-

лог повереништва за преглед општинских каса о укнпућу депозитног одељења и предаји депозита главном благајнику на руковање.

По прочитању тога предлога одбор је одлучио, да повереништво за преглед депозитне касе са главним књиговођом Костом Јанковићем изради упут за предају депозитне касе главној благајни и поступак за руковање са истом, одобравајући у начелу предлог повереништва.

XII.

По прочитању молбе Владимира М. Димитријевића и С. Којена илицара оvd. АБр. 8714, о наплати таксе на купатила, — одбор је одлучио, да се ова молба упути општ. правозаступнику на реферисање, па потом поднесе одбору на решење.

XIII.

Одборник г. Мил, Капетановић пита да ли је друштво за грађење и експлоатацију трамваја у Београду поднело правила службе на одобрење.

Председник изјављује, да ће кроз који дан друштво поднети та правила.

XIV.

Председник саопштава одбору одговор управе вар. Београда на решење одбора од 24. септембра 1892. год. АБр. 10230, односно питања о поћним стражарима.

По прочитању тога одговора 10556, одбор је одлучио, да одборско повереништво изабрато у седници одборској од 19. августа 1892. год. АБр. 9209, проучи овај одговор и поднесе одбору своје мишљење на решење.

XV.

Председник износи одбору на решење понуду Матије Батоклетог, који води општини своју кућу на топчидерском брду, бившу Канала и Бертота, на откуп или под закуп за смештај топчидерске школе.

По прочитању те понуде одбор одлучује, да председник општине са г. М. Велизарићем и Н. Вулковићем одборницима проучи ову понуду, прегледа зграду и поднесе одбору извештај на решење.

79. ВАЖНИ САСТАМАК

19. Октобра 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић; од одборника били г. г. Никола Х. Поповић, Јован Христић, Коста Б. Михаиловић, Милош Триковић, Димитрије Р. Гајић, Јован Вуровић, М. Капетановић, С. Боторић, Сава Велизарић, Филип Васиљевић, Лазар Дашковић, Михаило М. Ђорђевић, Ђорђе Ж. Нешић, Ђ. С. Новаковић, Милутић Марковић, Р. Драговић, Љуб. Јовановић, М. О. Петровић, Ђ. Димитријевић, Др. Марко Т. Лео, М. Велизарић, Коста Главинић, Милан М. Ђорић, Мих. П. Бончић, Мат. Јовановић, Др. Давид Алкалај, поп Таса Капетан Спахић и Др. Павло Поповић.

I.

Прочитао је записник одборских одлука седнице државне 14. октобра 1892. год. и учињена је допуна, да се решење под КНБр. 841, АБр. 10741 односи и на све закупце мајдана општинских, који би у томе олакшице тражили.

II.

Одборник г. Коста Б. Михајловић саопштава одбору да је калдрма у савској улици искварена и да би је требало час пре оправити као и да се забрани Стеви Павловићу, трг. у савској улици, да неправилно намешта тротоар пред својом кућом.

Председник изјављује да је наређено да се калдрма оправља и Стеви Павловићу је забрањено да неправилно полаже тротоар.

III.

Одборник г. К. Д. Главинић пита зашто се пут трамвајски код железничке станице не оправља да не би и даље овако раскопан стајао и саобраћају сметао.

Председник одговара, да ће издати у томе смислу пажњу наредбу.

IV.

Одборник г. Ф. Васиљевић саопштава одбору, да је приметно да поћни чувари не врше своју дужност као што треба, пошто никако не одржавају своја стражарска места, но се сигурно употребљују на друге послове.

Председник изјављује, да ће обратити пажњу Управе вар. Београда на ову неуредност.

V.

Одборник г. Марко Велизарић моли да председник извести одбор о немилу случају апшења председника и два члана суда.

Пошто је председник дао опширан извештај о томе догађају, одбор је одлучио, да се исти

лику област турску, што се простире одакле чак до Валоне.†)

И кад Алфонс посла обећану помоћ, — али не како је први пут био јавио хиљаду двеста коњаника и пет стотина пешака, већ само хиљаду пешака††) — он одмах напусти да и оствари свој план. С тога, јамачно око средине јула†††), и са својом и Алфонсовом војском пође на Берат, па после неколико дана и паде под њ.††††) Цела му сила износила је на једно четрнаест хиљада.†††††)

Али ако Берат не беше бог зна како тврда град, ипак освојити га не беше баш лак посао. Главни пак узрок тому јамачно је била оскудица Скендербегова у топовима и артиљерији. С тога од доласка његова под њ прође већ и читавих десет дана, а успеха још никаква.

Међутим за то време дозна се и у Тур-

†) Макушев, Ист. спом., стр. 149..

††) ibid..

†††) Бијели (стр. 315.) каже, по безименом писцу, 13. јуна, али он и погибију Скендербегову меће на крај истог месеца, а ми ћемо видети да је она била с краја јула, те с тога мислимо да је Бијели увео јун м. јул.

††††) По Бијелију после два дана (15. јуна односно 1. јула).

†††††) Макушев, Ист. споменици, стр. 150. Писмо од августа.

ској за покушај Скендербегов и султан брзо пошље опседнутима у помоћ, по Барлецију, Себалију а по безименом писцу некога Бренеза, управитеља једне оближње области турске. Било како му драго овај вођ похита одмах с четрдесет хиљада коњаника†), допре неким, дотле никад неупотребљаваним стазама и богазама, нечујно до табора арбанског, па онда груне на њ са свом снагом. Арбанаси се, као што је појамно, несудно надали таком чему, и — бише грдно сатрвени. Пет до шест хиљада које би побијено које заробљено. Међу погинулима остаде и Мусакије Топија а од Алфонсових хиљада Италијана ни више ни мање — читавих осам стотина.††) То би 26. јула.†††)

Сад настаде по целу Арбанију огромна опасност. Свих четрдесет хиљада, пустошећи и палећи, допреше на до обале, баш према италијанском граду Бриндизи. Било се бојати да не пређу и у Италију, па онда тешко и њој. Али страх се не испуни. Проведавши

†) ibid..

††) Све то може се видети у истом писму. А за ово последње, т. ј. за М. Топију и за погинуле Италијане гл. још у истој књ. и писмо од 14. авг..

†††) „Questo conflitto fu a 26. Luglio“. Макушев, Ист. спом. Писмо од 8. авг., стр. 151.

само неколико дана ту, они се врате опет натраг, а за што то неје познато.

Ну не прође иза ове страшне погибије још ни неколико месеци, а Арбанији запрети нова опасност, која величином ни мало не уступаше овој. Моз Дибранац, један од најбољих вођа Скендербегових, одметну се од својега господара и пређе Турцима.

И не обраћајући пажњу на узроке тог отпадништва, које наводе стари биографи, т. ј. како је Моза била обузела завист према Скендербегу и жеља, да сам понесе врцу арбанску, ми ћемо овде изнети узрок, који ће бити много вероватнији, једно с тога, што је Моз целим дотадашњим својим беспрекореним животом био показао, да његова душа неје кадра подлећи таким ниским страстима, а друго за то, што тај узрок наводи човек, који је познавао ове ствари боље по стари биографи и који је у осталом и сам био искусио од Скендербегга оно исто што и Моз.

Писац тај јесте деспот Мусаки Јован и по њему као узрок отпадништва Мозова излази ово. Скендербег је био не само добар Хришћанин и добар човек, но још и добар политичар. Шта више толико добар, да је политику и моћ своје државе прегпостављао

извештај прими к знању са сажаљењем таког поштука истражне власти.

VI.

Одборник г. Марко Велзарић саопштава да је у неким странним новинама изашао чланак којим се неосновано напада на данашњу управу општинску.

Председник изјављује да је предузео кораке да се овај неосновани напад сузбије и да ће о учињеном извести одбор.

VII.

Одборско повереништво за преглед општ. рачуна подноси извештај СБр. 18338 о прегледаним рачунима за треће тромесечје ове год. по коме су рачуни исправни.

Одбор прима к знању овај извештај.

VIII.

Председник извештава одбор, да је г. Др. Марко Леко готов са годишњим извештајем о хемијском прегледу животињских средстава и других предмета од утицаја на здравље људско, па предлаже да се овај извештај отштампа.

Одбор одобрава штампање овог извештаја с тим да се исплати из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

IX.

Председник извештава одбор да је управа вар. Београда актом својим АБр. 10721 задржала од извршења решење одбора општинског од 24. Септ. 1892. год. АБр. 10506 о разрешењу чвсника општ. од дужности с тим, да би требало изјавити жалбу Државном Савету против овог решења управног.

По саслушању овога одбор је одобрио, да се противу овога решења изјави жалба Државном Савету.

X.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд АБр. 10601, којим се тражи уверење о владању и имовном стању Николе Бибића, бив. слуге, одбор је изјавио, да му је Никола Бибић непознат.

XI.

По прочитању молбе Симеуна Радаковића АБр. 10739, којом моли за уверење о сиротном стању, одбор је изјавио мишљење да му се може дати тражено уверење.

XII.

По прочитању извештаја комисијског ГВр.

2360, одбор је одобрио одређену осу у улици Пријеполској.

XIII.

На предлог председника општине, одбор је решио, да се винарски магацини саиздани према решењу одбора од 21. Окт. 1892. год. ГВр. 1894 за потребу трошаринску исплате из касе општинске трошарине.

XIV.

По прочитању акта управе општ. трошарине АБр. 9465, одбор је решио, да се за појачање страже трошаринске на линијама према предлогу управе трошаринске одобри накнадни кредит од шест хиљада динара.

XV.

По прочитању молбе Луке Ђеловића оvd. трговца АБр. 10727, којом моли да му се одмах исплате сва дрва што је за општинску потребу лиферовао с одбитком шест на сто од дана пријема новца па до дана, кад би по погодбама требао да прими новац, — одбор је решио, да се Луки Ђеловићу исплате дрва набављена за потребу општине београдске одмах по одбитку шест од сто од дана пријема новца па до дана, кад би по погодбама требало да му се плати.

XVI.

Одборник г. Сава Вељановић пита зашто је пред одељком врачарским стоварено двадесет фати дрва и зашто се та дрва не склоне са сокака.

Председник одговара, да ће наредити истрагу и о резултату извести одбор.

XVII.

Председник износи одбору на решење молбу Маше Димића за лиферовање тротоарских плоча и ивичног камена од топчидерског камена.

По прочитању те молбе АБр. 10813 одбор је решио, да суд општински поднесе одбору на одобрење цене за тротоарске плоче и ивично камење те да по истима сам суд набавља ове плоче и ивице од појединих произвођача, колико општини буде требало у идућој години.

XVIII.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГВр. 2236, одбор је решио, да се друм од „Лондова“ до војене академије још ове јесени оправља помоћу парног ваљка и по предлогу одобривши за ову цељ суму од три

хиљаде четири стотине петнаест динара на терет партије за одржање друмова и калдрма.

XIX.

Одборници г. г. Мил. П. Бончић и Борђе Димитријевић предлажу да се још ове јесени калдрмишу извесне улице у дунавском крају.

Одбор одлучује, да се ово одложи до пролећа идуће године.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Кола за војну комору. По разрешењу учињеном од стране војене власти, општина београдска има да даде за војену потребу: 93 коњских и 134 воловских кола за комору VII. окружне команде.

По решењу одбора од 1. Априла тек. год. ГВр. 494. израда поменутих кола уступљена је по предрачуној цени Милошу Оберквезевићу ковачу, Јоци Јуришићу ковачу, Сави Лазаревићу ковачу и Васи Делићу колару оvd. и то воловска кола по 320, а коњска по 380 динара по комаду.

Од поменутих предузимача израдили су и до сад предали и то.

1. Оберквезевић 24 воловских и 21 коњских;

2. Јуришић 10 воловских и 2 коњских

3. Делић 3 воловских и 2 коњских;

4. Лазаревић 4 воловских

Свега 41 воловских и 25 коњских

Сва ова кола примљена су од поменутих предузимача тек онда, пошто су од стране комисије прегледана и као добра оцењена.

Кроз кратко време поменути предузимачи израдиће и општини предати и ресто кола за комору.

и најделикатнијим осећајима. Ми смо имали већ једанпут прилику да то видимо, код удадбе његове сестре, али за то има и других примера. Слабим и немоћним владоцима, он је без и кака узрока и права одузимао области и присаједињавао их својима. Тако је урадио с Јованом и Гојком Балшићима, господарима од Мизије, тако с истим деспотом Мусакијем, отевши му Томенисту т. ј. Малу Мусакију, тако и с господарима од Кома и Рандизије†). Па ето сад се полакоми и на Мозове области — Дибру. Али „Моз“ — како каже деспот — „беше човек осетљив и карактеран; не могући сносити таку неправду, он отиде Турчину.“

Кад је то било, не може се баш тачно одредити, али свакако као да несуд погрешили стари биографи што веле да је било за време оне опсаде Берата или кратко време после ње. Било како било тек с почетком децембра исте године у Арбанију нагрне наново огромна турска војска. Да ли је њу доиста предводио Моз не може се поуздано рећи. Шта више, кад бисмо веровали старим

писцима, то никако не би ни могло бити, јер је он стављају тек у идућу годину †) Али ми ипак мислимо да смо на правом путу. А из два узрока. Прво за то, што стари биографи, после погибије Скендербегове код Берата не наводе ни једне његове битке осим с Мозом све до одметништва Хамзина, а и из докумената излази то исто, само што је овде за то време био овај упад турски с почетком децембра, а друго за то, што се на старе биографе што се тиче хронологије, а нарочито на овом месту, мало треба ослања

Дакле, с почетком децембра с огромном војском упадне у Арбанију Моз. Он удари с јужне стране и прво заузме сву Мусакију.

†) Поред других узрока, које наводи Барлеџије и због којих султан посла Моза тек идуће године, он наводи и тај, што је султан имао слабо веру у Моза, јер је он био скоро покрштен Јеврејин (non multum baptizato recenter Judaeo credens). De Vita etc lib VIII., стр. 239. И ако то нема никаква смисла, ипак смо ми навели само ради нечега другог. Мијатовић у Гласу XXII, на стр. 35., наставши у нашега Теодосија, да се Моз зове „Јеврејин нов покрштен“, мисли, да је то дошло отуда, што је писац те наше старе биографије Скендербегове рђаво прочитао у српском каком преводу Барлеџија место Дибранин „Јеврејин“, па онда оно „ново покрштен“ долао од своје воље, ради умирења читалаца. Овим ће, на против бити доказано, да у нашој старој биографији Моз неје случајно постао Јеврејин, већ да је то чист превод из Барлеџија.

За тим се упути Кроји. Путем се показивао гори и крволочнији, но да је и Турчин био. Заробивши на једном месту пет стотина људи, он их све исече на комаде; жене им пак и децу поведе у ропство. Па онда то исто учини и на више места. Тако иленећи и убијајући допре турска војска већ и близу Кроје. У једном писму од 8. децембра јавља се, да она у то време неје била даље од тога града по на осам миља.†)

Опасност је била велика. С пропањшћу кројином настала би и пропањ Арбаније. То је Скендербег добро знао, али помоћи неје могао. Он онда писа Алфонсу и замоли га за помоћ од пет стотина пешака, али, како се из поменутог писма види, до 8. децембра она још не дође, па, шта више, неје се знало још ни то, да ли се Алфонс и одлучио да је пошље.

Па ипак, као да јесте и као да ју је после кратког времена и био послао. Истина ми после овог писма од 8. децембра све до самог краја г. 1455. немамо више ни јед-

†) Све ово, тако рећи од речи до речи, може се читати у Макушеву на стр. 152. у писму једном од 8. децембра, а овај последњи насус овако гласи: „Et hanc presso molte terre per fine apreso ala Croja e ita delo Re eic. Узгред буди речено и ово је још једин нов доказ за оно што смо мало пре доказивали, да је т. ј. Скендербег доиста био уступио Алфонсу и Кроју.“

†) Гончевић у својој OberAlbanien каже на два места, како је Ск. био отео околним владарчићима области, и по њему то је било једанпут г. 1451. а други 1459.. Али нама се чини, да он то каже са свим својеволјно и „из своје главе“, јер ми несмо нашли никака документа и за то.

ОПШТИНА ВАРОШИ БЕОГРАДА

СТАЊЕ НА ДАН 30 СЕПТЕМБРА 1892

1	Рачун главнице			5393034	63
2	" разни фондова			128618	21
3	" управе фондова за зајмове			85512	24
4	" " " " фондове	17839	54		
5	" касе гробљанске			47557	54
6	" буџета "			11600	21
7	" покретности	158927	99		
8	" непокретности	4909597	69		
9	" артије од вредности	28178	83		
10	" грађења водовода	2136099	28		
11	" " калдрме из зајма	40174	06		
12	" " школе дунавског краја	956	45		
13	" управе општинске трошарине	63849	17		
14	" буџета општ. трох. за 1891. г.			454249	69
15	" " " " " 1892. г.			281674	90
16	" потраж. " " " 1891. г.	69018	23		
17	" текући код Нароне Банке			1983185	15
18	" " " београдске задруге	60000	—		
19	" Деоа	2680000	—		
20	" пријема			2680000	—
21	" привремени издатака	550207	30		
22	" дужника разни	343368	35		
23	" прихода на разне цељи			5967	60
24	" регулационог фонда	120	—		
25	" разних прихода			12440	37
26	" " "	380050	96		
27	" плате особља			129926	57
28	" настава и школске потребе			49657	76
29	" канцелар. потреба	746	38		
30	" грађевинске потребе			113724	10
31	" одржање сиротиње			25280	93
32	" " паркова	2827	85		
33	" осветлење вароши			12675	65
34	" пожарне потребе			743	93
35	" благодејање и награде			1600	—
36	" разне потребе	9972	95		
37	" ванредне и непредвиђ. трошкове			67882	80
38	" губитка и добитка	125	06		
39	" рачун благајне	33272	19		
	Свега динара	11485332	28	11485332	28

ББр. 4414.

30. Септембра 1892
Београд.КЊИГОВОДСТВО ОПШТ. ВАРОШИ
БЕОГРАДА

нога позитивнога документа, али опет можемо узети с доста поузданости да је то истина. Јер из самога почетка (1. јануар) идуће године имамо једно писмо, у коме се такођер говори нешто о овим стварима. Оно ће нам у исто време помоћи да решимо и питање, шта је после 8. дек. год. 55. било. У њему неки Јаков Калкатера јавља „да су Турци пре неколико само дана претрпели два страшна пораза“ и вели, да је један од њих био у Арбанији од Скендербега. Из тога пак могло би се извести ово: прво, да је Алфонс доиста неко време после 8. дек. послао Скендербегу тражену помоћ и друго, да се и овај поход турски под Мозом завршио као и сви дотадашњи осим онога, кад су Арбанаши били под Бератом.††)

Сад само још неколико речи о овој ствари.

Шта је после овога боја било с Мозом, не може се ништа поуздано рећи, јер нема

†) ... ha (г. j. Scanderbech) mandato a rchedere ala Maesta del Re fanti cinquecento... Ancora non se sa che lo Re habia deliberato de mantargli ...“ Макушев, Ист. спом., стр. 152.

††) Што Гонч. (стр. 505.) прави на основу овога документа неку хипотезу, која после овог нашег казивања не би могла опстати, неје се чудити, јер Гонч. неје имао Макушева или докуменат тај с друге стране у рукама, те да види да је он био писан 1. јануара, него је го-

о томе никакве забелешке, на коју бисмо се могли слободно ослоњити. Па ипак као да ће имати право стари биографи кад кажу, да се он, неко време после тога, не могући више сносити презриво понашање према њему у Цариграду, вратио Скердербегу с молбом да му опрости. У томе нас мишљењу храбри у толико више и то, што Моза, поред свих осталих биографа Скендербегових, помиње и деспот Мусаки чак год. 1464. — као што ћемо и видети после, у глави петој.

ворио њему по Хану, а у овога се каже: „1456. Скендербег задоби важну победу“ (стр. 480), што у ствари неје истина. — Узред да поменемо и ово. По Варлецију погибија код Берата била је још год. 1452.!! Гонч. знајући за докуменат милански, који ту погибију ставља у год. 1455., неје знао шта да ради с Мозовим походом, па га метнуо чак у год. 1453. 13. фебр.! Ако се узме у поглед добро то, да Хоњ у својим генеаложским таблицама (535.) називље Моза господарем од Дибре од год. 1444. до 1456. а у исто време и све оно, што смо досад говорили, онда ће се видети, колику је слободу себи допустио Гончевић.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стеногр. велешкама)

Држан 7. Септ. 1892. године.

Почетак у 5 и по часова по подне.

Председник. Пошто има довољан број одборника да се може почети, то отвара одборску седницу и молим одбор да саслуша записник прошлог састанка (секретар прочита)

Има ли ко да примети што на записник?

Ђока Нешић. Тамо гди стоји о издавању уверења записано је за Ивана Глишића да је сиротног стања (чује се: нестоји) Брзо је прочитано и чини ми се да је тако казано. Ако тако стоји онда нека се поправи јер је он по оцу доброга стања.

Тамо гди се говори о револверима стоји да је одбор решио, да се жандармерија наша наоружа са револверима што даје држава жандарима. Међутим то није решено. Решено је само да стручна комисија констатује да ли су револвери добри, или су хрђави као што рече Мића Петровић.

Андра Одавић. Ја се потпуно слажем са мишљењем г. Ђ. Нешића, и имам још да учиним допуну. Кад ће то већ комисионо да се бира, онда ја сам данас дознао од једног човека, да такве исте мустре револвера даје по 15 10 дин. и каже да је доносио једну понуду, па га жандар није пустио, и поднеће сад ту понуду. То је Глиша Јосиповић. Моли да се решење задржи од извршења.

Председник. Добро. То примам.

Веља Тодоровић. Ја мислим, да би добро било, да се упита г. министар војени пошто он даје своје револвере. (Чује се: То нећемо. Скупи су 50—60 динара).

Председник. Има ли још ко да примети на протокол? (Нема). Усваја ли одбор? Усваја).

Сад имамо неколико уверења, која се траже од власти. (Чује се: да се овласти суд да им изда). Усваја ли одбор? (усваја).

Изволте чути неколико лицитација. Прво оферталну лицитацију за набавку 700 метарских хвати дрва. На овој лицитацији није нико поднео оферт и кажу, да нису хтели поднети с тога, што су прошли пут давали оферт и плаћали таксу, па онда уништена лицитација. Они хоће овако усмено.

Андра Одавић. Дакле види се, да хоће сам лиферант да слаже дрва. Да ли би могло, да наши људи то ухвате, јер на чисто је то, да ако његови људи слажу да ћемо 10 од сто процента мање добити него што треба.

Соломон Азријел. Ја мислим да се одреди једна комисија, која да присуствује при слагању дрва.

Веља Тодоровић. По моме мишљењу најзгодније би било, да се одреди комисија, па кад лиферант ухвати дрва онда да прегледа и ако је добро да прими, а ако није онда да му се неплати док не испуни потпуно колико треба.

Андра Одавић. Ми у нашој средини имамо једног дрварског трговца, коме су цене познате. Он сад није овде. С тога нека ова ствар остане за другу седницу те да чујемо и његово мишљење.

Ђока Нешић. Господо. Ја мислим да ову лицитацију треба одобрити с тога, што није

скупа. Данас су дрва на месту 28 дин. хват и без подвоза. Незнам шта би сам Раденко могао учинити.

Председник. Па на што да сведемо ствар. Ја би прекинуо. (Чује се: да остане). Добро. Нех остане за идућу седницу.

Чујте лицитацију за давање под закуп места Фијакеристима. (Секретар прочита) Одобрава ли одбор? (Одобрава)

Чујте извештај комисије за одређивање осе. (Секр. прочита одређену осу за улицу београдску.) Усваја ли одбор? (Усваја)

Од Милоша Обрнежевића узет је један део имања за трошаринску станицу. Комисија је оценила 3 динара кв. метар. Ако одобравате да наредим, да нам се изда тапија. (Одобрава се)

Соломон Азријел. Ја имам један предлог. Молим да се изнесе на дневни ред.

Андра Одавић. Сећам се да је било на дневном реду неки одкуп имања од Раденка Драгојевића. Шта је с тим предметом.

Председник. Комисија је одредила цену и оцена је била таква да је суд није могао примити. Ако желите да донесемо акта (Чује се: за идућу седницу). Добро.

Слогина улица раскопана је и нивелисана а остала је без калдрме Трговачка улица треба да се калдрмише и то са до-тераним камењем. Молим вас да одобрите да можемо држати лицитацију и дати на рад. Одкопавање је свршено. (Усваја се држање лицитације)

Бока Нешић. Зна ли председник да нам објасни зашто је кућа Глигоровића испала за читав метар.

Председник. Мени није познато, али ли-нија је дата по регулац. плану.

Бока Нешић. Макар да је дата тек то неваља.

Председник. Могу да извидим, па ћу после дати одговора.

Председник. Ви знате да смо подигли оне винарске магацине доле на Сави али нисмо предвидели локал за једну канцеларију за надзорнике а то је потребно. С тога сам наредно да се направи предрачун од стране грађевинског одељења и он износи 1850 дин. и 90 пара. Ово ће, наравно пасти на терет трошарине и ја молим да одобрите да се држи лицитација (одобрава се).

Бока Нешић. Је ли у тај предрачун ушло и прављење зида с горње стране и одкопавање, јер без тога изгледаће врло јадно она улица где су магацини.

Председник. Узећу да наредим да се направи и за ово предрачун.

Изволте чути извештај комисије односно мотака као спроводница електричног осветљења (Секретар прочита)

(Председник претвори седницу у конференцију)

Одбор је усвојио мишљење надзорне комисије за осветљење а не прима напомене концесионара јер им нема места према закљученом уговору.

За овим решено да трамвај пролази Мајданском улицом место Савском.

Седница закључена.

Држан 10. Септембра 1892. год.

Председник. Пошто има довољан број одборника за рад, то отвара седницу и молим вас да чујете записник последњег са-станка (Секретар прочита. Прима се).

Милан Капетановић. Предлаже да се понова изнесе на решење ствар о електричном осветљењу, пошто је у „дневном листу“ изашао члана у коме се вели, да у прошлој седници није било довољно одборника за решавање нових ствари.

Председник. Изјављује, да је ова ствар давно на дневном реду и да је према томе довољан број одборника у прошлој седници о овој ствари решавао. Но, да би се прекинуо сваки говор. износи по нова ствар на решавање, што је одбор и усвојио.

А. Одавић. Доказује, да је довољно одборника решило у прошлој седници ову ствар и да је према томе сада не треба износити.

После још неких објашњења председник стави на гласање, да ли одбор усваја своје решење из прошле седнице о овој ствари. Одбор је изјавио, да усваја.

Секретар прочита лицитацију за дрва.

А. Одавић. Предлаже да се ова лицитација одобри.

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо).

Андра Одавић. Наводи, да се дешава, да износачи ђубрета уцењују људе — грађане при погодби за износ ђубрета, нарочито од кад је уговор са концесионарима раскинут. Моли, да се овоме стане на пут.

Председник. Одговара, да је знао у напред. да ће наступити уцењивање, па је за то и одредио таксу. Ако се ко жали да му је ко тражио преко таксе, он ће одмах предузети истрагу и строго таквог казнити. То је мера с којом мисли да ублажи то уцењивање.

Андра Одавић. Та би мера коју г. председник напомену имала смисла кад не би пред нама стајала ова несретна болест — колера. — Колера се појавила у Кракову и кажу да се јавила и преко реке и још је нада да не пређе преко те реке даље, и ако то Аустро-Угарска не спречи не можемо ни ми. И кад је тако, ја предлажем да општина набави један број кола (10—15) па да нареди изношење ђубрета.

Стеван Чађевић. Ја ћу да потпомогнем предлог г. Одавића с тога, што они таљигаши који данас вуку ђубре немају кола за изношење ђубрета, већ су махом обична кола за кабасте терете и тако износећи ђубре сеју га по вароши и распростиру смрад и стварају легла епидемијама. Ако би општина набавила кола за изношење ђубрета која су добро затворена то би се спречило и доцније ако се изношење ђубрета удеси на други начин да то врше приватна лица општина би своја кола могла продати или уступити под извесним условима.

Председник. То је најсавршенији начин да општина спреми један нарочити воз па онда да се сама постара. Ја сам лане изнео предлог о томе па није усвојен. Сад пак кад се овај немио гост појављује, сад се сви брините. С тога ја велим да општина направи један воз па да сама општина то ради, а да наплаћује таксу. Хоћемо ли тако? (Хоћемо) Добро. То да се запише као одборска одлука.

Сад друго. Одобрава ли одбор, да општина узме 15 кола под надницу. (Немојте 15. него колико треба.) Добро.

Дакле овлашћујете ли општински суд да узме потребан број кола и да организује тај рад како треба? (овлашћујемо) Трошкови ово тога да падну на непредвиђени кредит а да се од грађана наплаћује колико треба.

Стеван Чађевић. Набављена кола ваља да су по пропису за изношење ђубрета а никако друге врсте.

Председник. Сад се морају имати кола ма каква, а доцније гледаће се и на то.

Стеван Чађевић. За што се не поливају улице бар сад кад је настала жега но се по улицама дижу облаци прашице? Ми то треба да чинимо не само из бојазни од колере већ Београд даве и сатиру и друге опасне епидемије. Шарлах и дифтерија стално односе силне жртве.

Председник. Са оним средствима која нам стоје на расположењу, ми поливамо улице сваки дан а онај предлог о поливању одавно стоји на дневном реду али ево где се никако не доспе да се изнесе на решење, међутим би в по писму управе вароши Београда требао да се једном сврши.

Мика Бончић. У вези с овим предлогом о чишћењу улица и поливању, ја мислим да би требало решити и о узимању 2 лекара у општинску службу, нарочито за крајеве врачарски и палилудски. Ово је хитна потреба у овоме времену. (За идућу седницу Чује се) Добро, ја ћу за набавку још бар 2. лекара поднети предлог у идућој седници.

Др. Марко Лeko. Моли да се разреши од дужности члана надзорне комисије за електрично осветљење.

Председник. Доиста је се г. Марко већ више пута молио за разрешење од дужности па би му требало учинити по молби.

Милан Капетановић. Поводом молбе г. Др. М. Т. Лека даје и он оставку на чланство исте комисије.

А. Одавић. Противан је да се ове оставке уваже, пошто су молиоца изабрати као стручна лица.

Председник. Пристаје ли одбор да се г. Леку уважи оставка на чланство у електр. комисији? (Пристаје кад неће никако да остане) Онда молим да изберете на његово место другог. (Др. Павле Поповић) Усваја ли одбор. (Усваја)

Председник. Молим вас да чујете извештај комисије која је проучавала питање о одкupu жељезнице. (Селесковић чита) Као што из извештаја видите, овде није могло да дође заокругљена цифра пошто је ово један пут, којим се долази до цене Начин како да се прими, то је мерило — кантар. Ако ко има што да говори нех изводи.

Мика Петровић. Тражи, да се изнесе бар приближна цифра, шта ће коштати ова железница.

Соломон Азријел. Објашњује корисност предлога комисије о откupu железнице.

Пош Таса Капетан Спасић. И мени се овај рад комисије допада јер се по њему зна шта купујемо а шта плаћамо. Овде се износи цена појединих делова, а кантар ће казати колико ће се имати платити. Комисија је све поделила у класе и сведа цену на половину. С тога треба усвојити овај извештај. Кад би се ђутуре узимало за понуђача би боље било, да прими 50 - 60 хиљ. динара, али за општину не би.

Др. Марко Лeko. Да би ово питање могли решити нужно је, да нам се изнесу цене из разних фабрика за нове железнице, па да упоредимо цене појединих нових делова са ценама појединих делова старе жељезнице. (Селесковић чита разне ценовнике.)

Веља Тодоровић. Нама су овде изнесене цене појединих делова. Но ја мислим према целокупном извештају, да би комисија могла казати приближно цену укупно те а одбор

зна. Н. пр. да каже од 45 хиљ. динара неће више коштати.

Соломон Азријел. Ако се узме да је $\frac{1}{3}$ добра, а једна трећина хрђавог материјала, онда целокупна сума изаћи ће до 40 хиљ. динара

Стеван Чађевић. У колико сам познат са шината овога понуђача, знам да су шине малог профила и држим да неће превазићи 20 километара дужине нити 15 килограма од курентног метра. Познато је правило да колико је год шина тања у толико је скупља. Кад упоредимо цифру коју тај странац за своје шине са нормалним пресеком тражи са овом у извештају за шине понуђача Карамарковића уверићемо се да су цене последњег јефтиније на баш и кад би равне биле, били би нам дозволили патриотизам да купујемо еспап од туђина и издајемо новац у туђу земљу? Никад. Цене су по себи скромне и за нас корисне. Цена за шине узима највећу цифру. Ако ми желимо истински бољитак и напредак Београду, ако и кад збиља желимо и тежимо да Београд подигнемо у економном, здравственом и трговинском погледу и да Србији блиста као престоница, ми морамо насипати баре са обе његове стране поред Саве и Дунава и морамо купити овај материјал. Ако би дали да предузимач насипа, општину би скупо коштало и искључили би наше људе из рада и из лицитације, а наша тенденције и треба да буде да несмемо давати све послове странцима. С тога господо, ако понуђач пристаје на цене по извештају, који је за свакога јасан и целисходно склопљен, ја сам мишљења као техничар да се поднето извешће усвоји и погодба по њему закључи.

Бока Ж. Нешић. Ја бих молио чланове комисије да објасне: да ли предузимач пристаје на цену која је овим одређена? (пристаје). Пошто г. Одавић вели да пристаје, онда и ми треба да пристанемо јер су ово најпоштенији услови. Ја прошлог пута нисам био за онај извештај али на овај пристајем с тим, да би требало да се објасни о оним ситуацијама које нису обухваћене.

Стеван Чађевић. Ради објашњења. Ја сам рекао ако би шина било на 20 километра и ако би курентни метар изнео 15 или 12 кило, онда би изишла од прилике цена до 36000 дина. Осим тога ни један техничар не може се усудити да прецизно одреди тежину старом материјалу пре мерења, кад се зна да је исти употребом и рђањем могао изгубити од своје тежине. Ја дакле нисам ово о вредности и тежини говорио с прецизношћу него од прилике, у осталом кангар је мера и најбоље је што је тако и удешено да се по тежини и квалитету и плати.

Бока Димитријевић потпомаже предлог с тим, да куповна цена не буде већа од 45.000 дина.

Ник. Р. Поповић говори опширно о предлогу комисије и препоручује га.

Председник ставља на гласање извештај комисије.

Усвојен је извештај комисије са 14 против 4.

Инжињери су онај део Енглезовца који није уведен у регулацију, измерили и направили план како да се изврши. Молим да се одреди комисија да ово оцени.

Андра Одавић. Ја предлажем да буду чланови те комисије сва господа из одбора који су стручњаци за те ствари.

Председник. Усваја ли одбор? (Усваја) Пошто је већ доцкан закључујем седницу. Састанак је трајао до 8 сах. по подне.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

НОВА ПРИПОВЕТКА Ч. МИЈАТОВИЋА

ТРОШКОМ КОЛРЧЕВЕ ЗДУЖ БИНЕ

ИЗАШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

РАЈКО ОД РАСИНЕ

ПРИПОВЕТКА С КРАЈА XVII. ВЕКА

написао

ЧЕДА МИЈАТОВИЋ

У овој својој најновијој приповетци наш уважени академик Чед. Мијатовић, изнео је слику једног младца са села — од Расине Рајка, — који, напојен витешким духом српских народних песама, као прави витез „без бојазни и прекора“, ставља себе у службу ослобођења једне грофнице, која је допала ропства код једног потурчењака. Одважност и чистота карактера од Расине Рајка управо је заносна, његов српски осећај осваја срце и блажи душу Србину, његово пожртвовање за част и образ равна се пожртвовању класичних витезова. Кроз целу приповетку веје оживљавајући дух српске свести и српског поноса, — и читаоци ће с правом насладом читати и уживати у Рајку од Расине.

Дело је елегантно штампано на финој артији и има 15 штампаних табака. Цена 2 динара.

Може се добити у Београду: у књижарници Вел. Валожића и трговини Јефте Павловића и компаније, који имају главни комисион.

Продавцима даје се пристојан рабат.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3 д
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д
в) За свирање женског (оркестра) аменџансе 2 д

II.

- а) За игрању у локал I-ог реда 15 д
б) За игрању у локал II-ог реда 1 д
в) За игрању у локал III-ог реда 5

III.

- а) За панораму на дан 5—1.
б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 1— д
в) За менаџерије и музеуме 5—15 д
г) Циркус од представе 1—2 д
д) За забаве „Тингл-Тангл“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 5 д

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене ре шаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 5 дин.
б) Буре од 6 акова 2 „ д
в) Буре од 9 акова 15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЧИТАРСТВО :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 2 д
б) За неуздан шпархерд 2 д
в) За узидан „ 4 д
г) За велики узидан шпархерд у гостионици 5 д
д) За чишћење димњака од два спрата 2 д
е) За чишћење простог димњака 1 д
ж) За чишћење чупкова до 2 и по метра уједно са пењима 1 д
з) За чишћење чупкова од 2 и по метра на уједно са више пењима 2 д
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 75 д

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА :

- а) Од кубног метра 1 д
в) Од акова 5 д

IV. СЕТАРИЈА :

- а) Марка за пашче за годину дана 3 д
в) Обнављање изгубљене марке стаје д

V. ГРОВАРИНА :

- а) Гроб за децу 7 д
б) Гроб за одрасле 12 д
в) Мала гробница 555 п. д
г) Велика гробница III реда 998-99 п. д
д) Велика гробница II реда 99-92 п. д
е) Велика гробница I реда 684-57 п. д

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 2-9 д
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24-9 д
в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36-9 д
г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72-9

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ БУВРЕТА

за квартове: Савамаалски, Теразијски, Брачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0-25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0-70 п. д.

3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1-50 п. д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0-20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0-60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа

1892 год. АБр. 9449.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник Општина Београдска

Парна штампарија Народно Радикалне Странке.

Уредник Урош Кузмановић